

Baltijas informēšanas kampaņa par bīstamajām vielām (BaltInfoHaz) – pirmais starptautiskais LIFE+ Informācijas un komunikācijas projekts Baltijas valstīs

Kampaņa **“Padomā, pirms pērc”** sākās 2011.gadā. Tās galvenais mērķis bija veicināt Baltijas valstīs pieprasījumu pēc produktiem, kas nesatur bīstamās vielas, un informēt par to likumdevējus un politiķus nacionālā un starptautiskā līmenī.

Termins „bīstamās vielas” attiecas uz vielām, kuras var kaitēt cilvēka veselībai un videi. Tās var radīt akūtu jeb tūlītēju kaitējumu, piemēram, izraisīt saindēšanos, alerģiju, kairināt ādu vai negatīvi ietekmēt ilgtermiņā, piemēram, veicināt vēža veidošanos, bojāt reproduktīvo vai imūnsistēmu.

Mēs kampaņā vairāk akcentējam bīstamās vielas, kas ir toksiskas, noturīgas un bioakumulatīvas, piemēram, atsevišķi polibromētie liesmu slāpētāji, perfluorētās vielas, kas nodrošina noturību pret traipiem, piedegumu, tādi konservanti kā parabēni.

Mūsu kampaņu mērķauditorija:

- sabiedrība, īpaši, jaunās māmiņas un ģimenes
- frizieri
- izglītības iestādes (topošie un esošie skolotāji)
- mazumtirdzniecības veikali (K-rauta)
- auto servisi

Sabiedrība

- aptuveni 100 pasākumi, kuros piedalījušies vairāk nekā 3700 dalībnieku
- informācijas materiāli – iepirkšanās ceļveži
- turpat 500 ziņas dažādos medijos
- ielu plakāti 7 lielākajās Latvijas, Lietuvas un Igaunijas pilsētās

Frizieri

- rokasgrāmata par bīstamajām vielām matu kopšanas līdzekļos
- informatīva brošūra frizieru klientiem - 10 matu kopšanas padomi
- vairāk nekā 150 studenti apmeklēja informācijas dienas
- praktiskās meistarklases matu krāsošanā ar augu matu krāsām

Topošo skolotāju apmācības

- rokasgrāmata par bīstamām vielām ar teorētisko, praktisko un metodoloģisko daļu – pieejama igauņu, latviešu un angļu valodā
- vairāk nekā 300 dalībnieki informēti par rokasgrāmatu informatīvajos semināros un apmācībās
- mācību stundas par bīstamajām vielām 54 Latvijas un Igaunijas skolās

Mazumtirdzniecības veikali

- preču zīme „Drošāka izvēle” iekštelpu krāsām, lakām un līmēm K-rautas veikalos Latvijā un Igaunijā
- apmācības pārdevējiem, lai tie varētu palīdzēt pircējiem izdarīt drošāku izvēli
- informatīvi bukleti pircējiem veikalos un informācija par kampaņu K-rauta izdevumos

Auto servisi

- informācijas dienas auto servisa centros un profesionālajās skolās auto mehāniķiem
- informācijas materiāls par bīstamajām vielām auto kopšanas produktos auto profesionāļiem
- brošūra ar ieteikumiem drošākai auto kopšanai

Citi kampaņas materiāli

- 20 animācijas filmiņas
- 3 īsfilmas
- plakāti
- infografikas

Lai parādītu, ka arī Baltijas valstīs bīstamās vielas ir produktos un iedzīvotāju asinīs, mēs veicām **kompleksu testēšanu**. Mēs testējām:

- produktus – rotaļlietas, smaržas, celtniecības materiālus, plastmasas un koka izstrādājumus
- iekštelpu gaisu un putekļus
- cilvēku asins paraugus

Daži no testētajiem produktiem bīstamās vielas saturēja vairāk nekā to atļauj normatīvi. Tāpat kampaņas testi pierādīja, ka diemžēl bīstamās vielas ir mūsu asinīs, iekštelpu gaisā un putekļos, ja telpas netiek pienācīgi vēdinātas un tīrītas. Visus testu rezultātus var apskatīt www.padomapirmsperc.lv.

Izmanto kartītes un izdari drošāku izvēli!

Ikdienas produktos ir tūkstošiem ķīmisko vielu. Daudzas no tām ir bīstamas. Šajā kartītē atradīsi 6 izturīgas kartītes, kuras tev palīdzēs izvēlēties produktus ar mazāk bīstamajām vielām.

Piecās kartītēs atradīsi attiecīgajā produktu grupā sastopamās bīstamās vielas (norādītas angļu valodā vai to tehniskie nosaukumi, jo bieži sastāvdaļas netiek tulkotas), no kurām būtu jāizvairās. Atsevišķa kartīte veltīta biežāk sastopamajiem oficiālajiem ekomarkējumiem.

Turi kartītes makā un nākamreiz, kad izvēlies kādu produktu, pārlicinies, vai tajā nav norādītās vielas. Ja ir, varbūt labāk precī atstāj veikala plauktā!

Materiāls sagatavots un izdots projekta „Baltijas informēšanas kampaņa par bīstamajām vielām” (BaltInfoHaz) ietvaros, ko līdzfinansē Eiropas Komisijas finanšu instruments LIFE+ (projekta Nr. LIFE 10 INF/EE/108). Baltijas Vides Forums uzņemas pilnu atbildību par šīs publikācijas saturu, un tas neatspoguļo Eiropas Savienības oficiālo viedokli.

Kosmētika

www.padomapiirmsperc.lv

- 4-aminobenzoic acid (PABA)
- 2-bromo-2-Nitropropane-1,3-Diol
- 5-bromo-5-nitro-1,3-dioxane
- 4-methylbenzylidene camphor (4-MBC)
- benzophenone-3 (oxybenzone)
- benzyl hemiformal
- butylparaben
- diazolidinyl urea
- DMDM hydantoin
- imidazolidinyl urea
- methylisothiazolinone
- mineral oil
- octyl dimethyl para-aminobenzoic acid (OD-PABA)
- octoxynol
- paraffinum liquidum
- parfum, perfume, fragrance
- PEG-compounds
- propylparaben
- quaternium-15
- sodium laureth sulfate (SLES)

Sadzīves ķīmijas līdzekļi

www.padomapirmsperc.lv

- 1,4-dichlorobenzene
- 2-bromo-2-nitropropane-1,3 diol
- 2-ethoxyethanol
- 2-ethoxyethyl acetate
- 2-methoxyethanol
- 5-bromo-5-nitro-1,3-dioxane
- benzyl hemiformal
- diazolidinyl urea
- DMDM hydantoin
- galaxolide

- imidazolidinyl urea
- musk ketone
- musk xylene
- octamethylcyclotetrasiloxane
- perchloroethylene
- quaternium-15
- tetrachloroethylene
- tonalide
- traseolide
- triclosan

Celtniecības un apdares materiāli

www.padomapirmsperc.lv

- 2-bromo-2-nitropropane-1,3-diol
- 5-bromo-5-nitro-1,3-dioxane
- benzylhemiformal
- biocides (diuron, 5-chloro-2-methyl-4-isothiazolin-3-one)
- bisphenol A
- brominated flame retardants
- cobalt bis (2-ethylhexanoate), ethylmethylketoxime, 2-butanone oxime, zinc phosphate
- diazolidinyl urea
- formaldehīds
- imidazolidinyl urea
- isocyanates
- nonylphenol (ethoxylates)
- organiskie šķīdinātāji (xylene, benzene (turpentine), n-hexane, hydro-treated heavy naphtha, ligroin, naphtha (petroleum), hydrodesulfurized heavy)
- polivinilhlorīds (PVC)
- quaternium-15, DMDM hydantoin

Auto kopšanas līdzekļi

www.padomapiirmsperc.lv

- formaldehīds
- isocyanates
- methanol
- methylene chloride
- naphthalene
- nitro musks
- nonylphenol/nonylphenol ethoxylate
- octamethylcyclotetrasiloxane
- perchloroethylene
- toluene
- trichloroethylene

**Matu
kopšanas
līdzekļi**

www.padomapiirmsperc.lv

- 1-naphtol
- 2,6-diaminopyridine
- 2-methylresorcinol
- 4-amino-2-hydroxytoluene
- ammonia/ammonium chloride/
ammonium hydroxide
- benzyl alcohol
- BHA (butylated hydroxyanisole)
- cyclohexasiloxane
- dimethicone

- ethanolamine
- hexyl cinnamal
- m-aminophenol
- phenylenediamine
- resorcinol
- toluene-2,5-diamine
- triethanolamine

Ekomarķējumi

www.padomapiirmsperc.lv

